

PHẢN XẠ LIỆU PHÁP TRONG VIỆC TRẺ HÓA

THẾ nào gọi là già ? Đa số mọi người nghĩ rằng họ chỉ sống đến con số chục của tuổi, và nếu bước qua ngưỡng 70, thì cuộc sống chỉ còn là tạm bợ.

Bạn có muốn trẻ lại một lần nữa không ? Không phải là hiểu theo nghĩa đen. Chẳng ai muốn phải từ bỏ những kiến thức thu lượm được của bao nhiêu năm thử thách và thất bại cả. Nhưng nếu bạn muốn được sống trẻ lại dù vẫn có cái kinh nghiệm trong một cơ thể trẻ trung thì được quá chút !

Ai cũng đều muốn vậy cả vì mọi người đều đã nói : « Nếu được trẻ lại lần nữa, tôi sẽ biết rõ hơn những gì tôi đang biết ».

Chúng ta không thể làm giảm được số tuổi theo thời gian, nhưng chúng ta không nhất thiết phải già (hoặc cảm thấy già) vào tuổi 70 hoặc hơn.

Theo bác sĩ Andrew Von Salza, một chuyên gia trong lĩnh vực trẻ hóa thì « làm trẻ lại cơ thể trong khi đầu óc luôn nghĩ là mình già

thì vô ích ». Mặt khác, cứ nghĩ là tinh thần khỏe mạnh thì thề xác khỏe mạnh mà không có những yếu tố cần thiết thì chỉ là những lời nguy biện.

Bác sĩ Von Salza đặt chương trình cho các bệnh nhân muốn trẻ lại để xóa hẳn ý nghĩ họ là một người già bỏ đi. Điều này cần tây náo, tâm niệm kỹ lưỡng mỗi đêm là người già không phải là vật phế thai.

Mọi việc được chuẩn bị trước khi cơ thể có các triệu chứng mệt mỏi. Bạn cảm thấy già khi nào ? Mau mệt, dễ quên, run tay chân, rời ghế một cách khó khăn ? Hãy tập các biện pháp trẻ hóa trước khi các dấu hiệu trên xuất hiện vì lúc đó, cơ thể bạn đã trong tình trạng báo động. Hãy lắng nghe các dấu hiệu đó như người thợ lắng nghe tiếng máy của xe vậy. Bạn có thể mua một chiếc xe khác, nhưng cơ thể thì không. Mọi người đều tìm biện pháp trẻ hóa ở bên ngoài họ, như các thuốc men, các nhà tắm hơi... trong khi chính tại bạn thân họ lại là chỗ tốt

nhất.

Bác sĩ Steinach và Voronoff đề nghị khả năng hồi xuân cơ thể thông qua các tuyến sinh dục.

Qua nhiều cách điều trị, ta thấy có thể phục hồi sức sống của các tuyến để đưa cơ thể vào con đường phục hồi tự nhiên để trẻ hóa (sự tái sinh và tăng trưởng của tế bào).

Ann Walsh đã báo cáo kinh nghiệm về việc sử dụng kích tố nữ. Bà ta nói : « Khi dùng Estrogen tôi trưởng minh sống trong ác mộng. Tôi cảm thấy mình như một phụ nữ, một phụ nữ trẻ và rất khoẻ mạnh ».

Theo bác sĩ Davis, khi buồng trứng phụ nữ ngừng tiết Estrogen thì kỳ mãn kinh bắt đầu. Bà ta bắt đầu đau lưng, đau khớp, thấp dẫn, cao huyết áp, khô niêm mạc âm đạo, mất sự mềm mại của da và dịu dàng của cơ thể, rỗ xương. Rồi loạn của bộ xương đưa đến gãy xương hông, vai, cổ tay, cột sống. Bệnh rỗ xương xuất hiện trong 25% phụ nữ sau 5 đến 10 năm mãn kinh. Dùng Estrogen làm giảm chứng này bằng cách chống lại sự thoát Calcium từ xương.

Kích tố nam và kích tố nữ

Bộ xương phát triển trong quá trình tăng trưởng. Có hai yếu tố để duy trì hệ xương. Một là Estrogen ở nữ hoặc Androgen ở Nam. Hai là sự vận động. Theo Bác sĩ Davis thì yếu tố sau đặc biệt quan trọng.

Bệnh hồi xuân giữ vai trò quan trọng trong kỳ mãn kinh của phụ nữ. Họ cảm thấy già mau đi, mất ngủ, nóng nảy, hay phàn nàn. Biến dưỡng gan, sự phát triển xương; sự thay da và đặc biệt là bệnh tim mạch đều do sự mất Estrogen mà ra.

Khoa học đã khám phá nhiều phương pháp để phục hồi sức sống của các tuyến trong việc trẻ hóa tự nhiên. Đó là các kích tố của buồng trứng tự nhiên và tổng hợp cho phụ nữ đem lại các kết quả tuyệt vời, đó là phương pháp trẻ hóa thông qua tế bào sống, được bác sĩ Von Salza hoàn thiện.

Ứng dụng phản xạ liệu pháp để trẻ hóa

Bây giờ ta trở lại với phương pháp phản xạ, khoa học xoa bóp để kích thích tuần hoàn tự nhiên bằng cách kích thích các đầu dây thần kinh đặc biệt ở bàn tay và bàn chân.

Chúng tôi có thể trình bày rất nhiều trường hợp, nhưng chúng tôi sẽ báo cáo 1 trường hợp trẻ hóa sau mãn kinh vì đây là yếu tố chính ở phụ nữ.

Một trường hợp hồi xuân

Bà M. cho gọi chúng tôi để điều trị bệnh «mãn kinh». Bà ta khó chịu đến nỗi phải đi nằm ngay mỗi lúc khó chịu. Các bác sĩ khuyên nên nằm nghỉ vài giờ và có lúc cũng chẳng bớt. Bà thất vọng vì còn phải làm việc nuôi gia đình.

Vì phản xạ liệu pháp kích thích tuần hoàn của mọi tuyển nội tiết, tôi khuyên bà đến và kết quả đã có. Bà M. cảm thấy khoẻ hơn sau vài phút xoa bóp đầu tiên. Đến lần thứ hai sau hai ngày mọi triệu chứng đã hết. Bà trở về nhà và ban đêm ngủ say như một đứa trẻ. Cái khó chịu nỗi trên của mãn kinh đã chấm dứt. Bà ta cảm thấy một nguồn sinh lực mới, một cuộc sống mới, không cần thêm các trị liệu khác và trong suốt thời gian tôi biết bà các triệu chứng chưa bao giờ trở lại.

Xoa bóp phản xạ đã giúp trẻ hóa như thế nào?

Bằng cách xoa bóp phản xạ buồng trứng, ta kích thích sự tiết Estrogen

tự nhiên. Bằng cách xoa bóp vùng tuyến yên các kích thích tố của tuyến được phóng thích. Hiện tượng tái sinh tự nhiên của cơ thể bắt đầu hoạt động chậm lại. Bằng phản xạ liệu pháp ta làm cho các cơ chế đảo ngược lại bằng cách kích thích các tuyến nội tiết tiết ra đến hệ thống tế bào những kích thích tố để điều hòa biến dưỡng, tăng trưởng hình thái, và như thế sẽ giữ lại sự trẻ trung.

Khi sự tái sinh của tế bào còn đầy đủ, cơ thể còn trẻ. Khi hiện tượng này yếu đi, cơ thể trở nên già và bạn hãy thử điều trị xem.

Một trường hợp người già

Tôi cũng đã giúp trẻ hóa một người mẹ già 85 tuổi, sau khi đem bà ta ra khỏi viện, bà đã trở nên hạnh phúc, hài lòng trong nhiều năm.

Ta hãy tập cách xoa bóp kích thích để làm thư giãn toàn bộ cơ thể như sau :

Ngồi và đặt bàn chân lên đùi. Cầm đầu bàn chân bằng tay đối diện và bắt đầu xoay tròn cả bàn chân. Xoay càng rộng càng tốt. Không nên dùng sức mạnh, chỉ nhẹ nhàng xoay tròn mà thôi. Hết chân này đến chân kia như thế sẽ đem lại sự thư giãn toàn bộ cơ thể giống

như được xoa bóp bàn chân.
Tôi sử dụng phương pháp
này trước khi tiến hành phản

xạ liệu pháp và khi kết thúc
trị liệu.

19

PHẦN XẠ HỌC TRONG VIỆC GIÚP TẤT CẢ CÁC TUYẾN KHỎE MẠNH

MỌI tế bào trong cơ thể đều được các kích thích tố tác động để hoạt động. 7 trung tâm nội tiết giữ vai trò như bộ phát điện cho cơ thể hoạt động và duy trì đời sống. Các hoạt động chính để hoàn thiện cơ thể gồm có việc tiếp sinh tố, khoáng chất và các ion cho tế bào.

Các tuyến-hoạt động bằng cách phối hợp các chất bù dưỡng trong cơ thể với các chất tiết ra của chúng để thành các phức chất hoạt động giống như ong trộn phấn hoa để làm mật.

Các phức chất này được gọi là kích thích tố. Chúng ảnh hưởng lên mọi hoạt động của đời sống. Ví dụ như thiếu kích thích tố tuyến giáp sẽ làm cơ thể ngừng tăng trưởng và rối loạn nhịp tim.

Thiếu kích thích tố sinh

đục sẽ gây ra hiễm muộn và các rối loạn khác, và vì có một vòng liên hệ chặt chẽ giữa các tuyến, mọi hoạt động khác của cơ thể sẽ bị ảnh hưởng theo.

Chúng ta đã chứng minh kích thích tố được phóng vào máu để hoạt động. Một số người khác lại cho rằng kích thích tố phát ra các sóng vô tuyến điện truyền đến hệ não và chuyển thành các sóng mạnh hơn để điều khiển các tế bào trong cơ thể. Khi các sóng không mạnh, nhiều triệu tế bào bị ngừng trệ và ngủ đi, lúc đó bệnh tật sẽ phát sinh, khi nhiều tế bào bị chết, cơ thể có lâm nguy bị tự nhiễm độc.

♦ Sự mệt biếu thị điều gì?

Cảm giác mệt báo động.. cho biết trung tâm phát điện không hoạt động đúng mức. Sự mệt cũng cho thấy cơ

thì bị thiếu khoáng chất và sinh tố trong máu.

Bảy tuyến nội tiết

Bảy hệ tuyến này gọi là nội tiết vì không có ống tiết, chúng phóng thích thẳng các kích thích tố vào máu. Chúng gồm có *tuyến yên* và *tuyến tùng* trong hộp sọ; *tuyến giáp* và *phó giáp* gần thanh quản, *tuyến hung* ở trong ngực, *cặp tuyến thương thận* ở trên thận, *cặp tuyến sinh dục*. Ta gọi là nội tiết là để chỉ hình thái và phương pháp phóng kích thích tố mà thôi, thực ra chúng liên hệ chặt chẽ với nhau để điều hòa cơ thể. Chúng quyết định san sẻ hay tích trữ, làm phân biệt người thông thái với kẻ ngu dần, người lùn và người không lồ, con người vui vẻ hoạt bát hay trầm cảm ù lì.

Hoạt động của tuyến kiểm soát hoạt động cơ thể, năng lượng, sự vững chắc, di chuyển v.v... Chúng còn là những tuyến chủ yếu mà phản xạ liệu pháp tác động kích thích, nuôi dưỡng. Nhiều được chất vào máu cũng có thể cản trở hoạt động của các tuyến này.

Điều hòa hoạt động các tuyến

● *Tuyến yên*:

Sơ đồ của các tuyến nội tiết (hình 3) cho thấy tuyến quan trọng bậc nhất này nằm ở đáy sọ, và được cất giữ ở nơi an toàn và khó đụng đến nhất. Dù nặng chỉ vài gam, nó lại có nhiều nhiệm vụ nhất, chỉ huy mọi tuyến khác như một nhạc trưởng của dàn đại hợp奏.

Tuyến yên kiềm soát mọi hoạt động điều khiển sự phát triển cơ thể, các tuyến và nhất là phái tính. Nó duy trì hiệu quả của nhiều cơ quan, tránh sự tích trữ mỡ. Một con người thoái mái, hài hòa, hạnh phúc chắc chắn là có một tuyến yên khỏe mạnh. Vùng phản xạ của của tuyến yên nằm giữa ngón chân cái.

● *Tuyến tùng*

Còn nói là tuyến tùng nằm gần tuyến yên và có cùng hiệu quả trị liệu, vùng phản xạ cũng nằm sát vùng tuyến yên.

Bệnh lý của tuyến trung ương hưỡng mạnh mẽ đến các tuyến sinh dục, gây ra sự dậy thì sớm, nó hoạt động như một bộ phận điều hòa, điều chỉnh hoạt động các tuyến trong giới hạn riêng. Tuyến tùng hoạt động tốt thì hoạt động các tuyến khác mới hài hòa với nhau, nên

dù bé hơn cả tuyến yên, nó cũng rất quan trọng.

● *Tuyến giáp :*

Tuyến giáp gồm hai thùng h้อง mềm nằm 2 bên khí quản được 1 cần nhỏ nối liền. Hoạt động của tuyến giáp thường được chỉ thi bằng Iode, nó chứa độ 8mg Iode. Nồng độ Iode tập trung trong tuyến giáp gấp 60.000 lần chõ khác trong cơ thể. Tuyến giáp tổng hợp Thyroxin và đưa vào máu với dạng Thyroglobulin.

Lượng kích thích tố tuyến giáp trong máu làm cho người ta nhanh nhẹn hoặc chậm chạp, hoạt bát hoặc lờ đờ, nhạy cảm hoặc trầm cảm, nó cũng ngăn cản sự giữ nước trong mô và làm đặc xương. Sự phát triển và hoạt động của cơ quan sinh dục cũng tùy thuộc hoạt động của tuyến giáp.

Vùng phản xạ của tuyến giáp nằm từ chân ngón chân cái kéo xuống xương bàn chân 1 đến gần giữa bàn chân thì nhỏ lại. Xoa bóp vùng này rất quan trọng.

● *Tuyến phó giáp :*

Tuyến phó giáp là các hạt nhỏ núp phía sau tuyến giáp gồm từ 2 đến 8 chiếc. Hoạt động của chúng điều khiển sự vững chắc của cơ

thể qua ảnh hưởng trên sự phân bố và hoạt động của Calci và Phospho trong máu.

Calci cần cho sự đông máu và hoạt động của thần kinh cơ. Để duy trì hoạt động, calci chỉ được thay đổi nồng độ trong một giới hạn nhỏ mà thôi. Nếu vượt quá hoặc tụt quá giới hạn cho phép, hoạt động thần kinh cơ sẽ rối loạn, đình trệ và có thể chết.

Vùng phản xạ của phó giáp trùng với tuyến giáp, có khác chăng là sự cần xoa bóp sâu hơn và mạnh hơn.

● *Tuyến hung (hay tuyến ác)*

Khi sinh ra, ai cũng có tuyến hung nằm trong lồng ngực phía dưới tuyến giáp. Khi dậy thì tuyến này nhỏ đi và cũng bớt quan trọng. Tuyến hung có vai trò miễn nhiễm.

Vùng phản xạ của tuyến hung nằm gần tuyến giáp, kế vào giữa và hơi thấp hơn.

● *Tuyến thượng thận*

Tuyến thượng thận ảnh hưởng hoạt động cơ thể nói chung trong nhiều cách. Chúng còn được gọi là tuyến chiến đấu và chống đỡ. Khi có sự căng thẳng hoặc xúc động mạnh, tuyến tiết Adre-

nalin và Nor-adrénaline là các chất trung gian cho mọi bộ máy của cơ thể, huy động các nguồn dự trữ để đối phó cho các trường hợp cấp cứu. Tim đập nhanh lên, tuần hoàn tăng, đường huyết tăng. Adrenalin kích thích sự sợ hãi trong khi Nor-adrenalin gây ra tức giận và sẵn sàng chiến đấu.

Người ta đã chứng minh rằng các đối tượng nhút nhát, nội tâm, tâm thần, thường có tuyến thượng thận sản xuất không đủ Nor-adrenalin.

Khi đường huyết hạ thấp, tuyến yên tiết ra ACTH vào máu. Chất này kích thích thượng thận phóng ra Cortison và Cortin: 2 chất này tác động vào gan, bắp thịt để giải phóng chất đường dự trữ. Nhờ tác động của Glucagon của tuyến tụy, đường này được hoạt hóa và đưa đường huyết trở lại bình thường.

Nếu tuyến thượng thận kém hoặc mất hoạt động, cơ thể sẽ rối loạn trầm trọng và cơ thể trí óc cũng vậy vì ta nên nhớ tế bào não luôn cần chất đường để hoạt động. Thượng thận còn cần thiết cho hoạt động của sinh tố C, các loại sinh tố B và sinh tố A.

Vùng phản xạ của thượng thận nằm gần vùng thận, tức là chính giữa bàn chân, xé lên gần nếp ngang của bàn chân. Nếu sử dụng vùng này cần nhớ rằng không nên xoa bóp quá nhiều trong tuần lễ đầu vì vùng này chỉ được sử dụng sau khi xoa bóp kỹ vùng thận mà thôi.

● Tuy tạng:

Năm sau bao tử và sản xuất dịch tụy vào tá tràng (phần đầu ruột non). Dịch tụy tiêu hóa chất đường thành Glucose, chất béo thành axit béo và Glycerol, chất đạm thành acid Amin. Chức năng nội tiết của nó là sản xuất Insulin để làm hạ đường huyết và Glucagon để tăng đường huyết. Nó có vai trò rất quan trọng trong bệnh tiểu đường. Để giữ cho tụy tạng hoạt động tốt, nên xoa bóp vùng tụy tạng. Vùng phản xạ của nó nằm hơi cao hơn vùng thận và thượng thận. Khi bị bệnh tiểu đường thì cần theo dõi đường huyết và lượng Insulin. Vì sự xoa bóp có thể làm tiết Insulin nội sinh.

Một bệnh nhân tiểu đường đã báo cáo rằng ông ta đã giảm được nửa liều Insulin thường dùng sau khi xoa bóp đến kỳ thứ hai và đã duy trì mức đó hơn 20 năm.

● *Tuyến sinh dục :*

Đó là buồng trứng ở phụ nữ và tinh hoàn ở nam giới. Chúng tiết kích thích tố sinh dục, thực ra vỏ tuyến thượng thận cũng tiết chất này nhưng ít hơn. Kích thích tố sinh dục có liên hệ chặt chẽ với tuyến yên. Suy tuyến yên đem lại hiệu quả giống như cắt bỏ tinh hoàn hoặc buồng trứng. Sự kiện này nếu xảy ra lúc nhỏ, người đó sẽ trở thành người lùn, có khuynh hướng béo và ngừng phát triển phái tính.

Trường hợp chữa khỏi bệnh viêm khớp.

Một số tuyến nội tiết sản xuất Cortison và các chất cần thiết khác, nhiều chất khoa học chưa biết tới. Chúng ta không biết đến sự cần thiết cho cơ thể là bao nhiêu, nhưng khi cơ thể bệnh, ta biết là có chỗ nào đó không thể duy trì được nhu cầu cho cơ thể hoạt động.

Khi ta kích thích các tuyến bằng phản xạ liệu pháp đè đưa hoạt động chúng về trạng thái bình thường khỏe mạnh, tự nhiên chúng sẽ sản xuất đủ các chất cần dùng cho cơ thể và cơ thể sẽ lành mạnh.

Vì vậy hãy áp dụng cơ chế tự nhiên ấy bằng phương pháp phản xạ học. Nghiên

cứu sơ đồ 3, xoa ấn tất cả các vùng nội tiết mỗi ngày trong vòng hai tuần đầu. Nên nhớ là một nhạc cụ trong dàn nhạc không hoạt động thì bản hòa tấu sẽ lủng củng ngay. Cơ thể cần được hoạt động hài hòa để cho ta sức khoẻ toàn diện. Một con người khoẻ mạnh thực sự cần có sức khoẻ làm việc xuyên suốt cả ngày và có thể đi ngủ sâu, thoải mái khi ngả lưng xuống vào ban đêm. Sự xoa bóp phải đưa chúng ta đạt đến mức độ như vậy. Ban hãy thử làm phương pháp tự nhiên này.

Bạn hãy ngồi lên giường và đặt bàn chân vào tư thế xoa bóp. Hãy bắt đầu từ ngón cái, day ấn kỹ và chú ý trung tâm là vùng tuyến yên. Sau đó lần lượt đến các ngón chân, xoay tròn và xoa bóp kỹ như vậy. Khi bạn đã tìm thấy điểm rất nhạy cảm, hãy tin là bạn đã xoa bóp đúng. Bạn lại trở về từ đầu và lại lặp lại một lần nữa như chưa hề làm.

Sau khi xoa bóp ngón chân, ta chuyển qua vùng phản xạ tuyến giáp, day ấn kỹ và sâu đến vùng phổi giáp. Có thể dùng dụng cụ xoa bóp để đạt đến vùng sâu này. Sau đó chuyển đến vùng thượng thận rồi tuyến sinh dục ở gần cổ chân.

Sau đó trở lại day ấn toàn bàn chân đến các vùng phản xạ khác. không nên chà một vùng nào không xoa cả. Luôn luôn nghĩ rằng một điểm đau trên bàn chân tương ứng với một vùng đau trên cơ thể.

Khi xong một bàn chân, ta thực hiện nốt ở bàn chân kia.

Tôi xin giới thiệu 2 bệnh nhân điều trị khỏi bệnh viêm khớp nhức xoa bóp. Số người này nhiều đến mức phải viết cả kho sách mới đủ.

1) Một người đàn ông được vợ đưa đến vì đau khớp đèn nỗi phải có người dìu mới có thể cà nhắc đến chỗ tôi được. Khi ngồi ghế và cởi giày ra tôi thấy bàn chân ông ta cong và biến dạng đèn nỗi khó cồn nhận ra các vùng phản xạ trên đó nữa. Bàn tay cũng ở cùng tình trạng, các ngón cong queo, biến dạng, nỗi nốt. Gương mặt thì biếu lộ đau đớn, còn ánh mắt chỉ có cái nhìn thất vọng và đau đớn kéo dài.

Ông ta kiêm sống bằng nghề thợ mộc và hiện giờ thì không còn khả năng nuôi gia đình nữa. Vợ ông bắt buộc phải đi làm và họ dần dần đi đến phá sản, điều này làm lòn thương tự di

ông không ít. Sự phiền muộn ấy như dầu đổ vào lửa làm bệnh tình tăng dần.

Các bác sĩ không đem lại hy vọng chữa khỏi chứng bệnh kinh khủng ấy và họ đã tốn hết mọi tiền dành dụm để trả tiền bác sĩ và tiền thuốc. May mắn thay, lúc đó Sở Cứu tế xã hội có biết đến phản xạ liệu pháp và trả tiền cho ông ta đến chữa.

Gần như không thè nào xác định một vùng phản xạ nào trên bàn chân biến dạng ấy cả. Tôi bắt buộc phải làm việc thật nhẹ nhàng trên những lồng xương văn vẹo và đau đớn ấy. Khi xoa bóp, bàn chân có vẻ thư giãn dần, và tôi phải thực hiện dần cơ dần dần để cho bàn chân có hình thái khá hơn. Trong trường hợp này, trị liệu được thực hiện cả trên hai bàn tay lẫn hai bàn chân, mỗi bàn độ vài phút.

Sau vài phiên điều trị, bàn tay, bàn chân bắt đầu tiến triển khá. Ông phát biểu rằng các cơn đau đã bớt đến nỗi lăn đau tiên sau vài tháng, ông ta đã ngủ được một đêm trọn vẹn.

Ta đã biết rằng phản xạ liệu pháp đã đem lại các hoạt động bình thường cho cơ thể, nhưng trong nhiều trường hợp, chính hy vọng khôi phục đã làm cho bệnh nhân phục hồi

nhanh chóng. Khi xoa bó
những lo âu và căng thẳng
ra khỏi tinh thần, thè xác
sẽ được thư giãn và đưa lại
hoạt động bình thường.

Không lâu sau khi trị liệu,
bàn tay và bàn chân của ông
ta bắt đầu thẳng lại. Thật
tuyệt diệu khi thấy một sự
hồi phục nhanh chóng như
vậy. Ông ta bắt đầu sử dụng
được búa và đi lại bình
thường. Bạn có thể tưởng
tượng rằng 2 vợ chồng cảm
on chúng tôi như thế nào.

2) Một phụ nữ lành mạnh
bị đau khớp nặng đến nỗi
phải ngồi xe lăn đến chỗ tôi.
Bà ta may mắn có một ông
chồng sẵn sàng tốn thì giờ và
tiền của cho nhu cầu của bà.
Ông ta đem vợ đến bất kỳ
bác sĩ nào và tốn tiền cho
bắt kỳ món thuốc nào mà
nghe nói có hy vọng trị khỏi
cho vợ. Tuy nhiên ta biết,
chỉ có tự nhiên mới đem lại
cho hoạt động tự nhiên và
nhiều khi không cần tốn một

món tiền nào cả.

Đầu gối và cổ chân của bà
ta sưng to và đau đớn mất
24 giờ trong ngày, và xương
mặt người chồng cũng nhăn
nhó theo từng cơn đau của
vợ. Đôi khi cơn đau của
người ta yêu làm ta đau
hơn chính cơn đau của bản
thân.

Sau khi đến điều trị vài
lần, bệnh lui dần một cách kỳ
lạ, hiện thời bà ta hết đau,
đi lại bình thường và không
ai có thể nghĩ rằng một chung
đau kinh khủng như thế lại
hết nhanh như vậy.

Phản xạ liệu pháp có khả
năng điều trị viêm khớp rất
công hiệu. Bạn hãy áp dụng
cho bản thân và nên nhớ
rằng trong lãnh vực này,
hiệu quả của phản xạ liệu
pháp rất bền vững. Nhưng
nếu chưa có kết quả thì xin
bạn chờ一下. Một cái cãi
không thể nào mọc một sợi
một chiều mà phải có thời
gian.

20

SỬ DỤNG TRƯỞNG LỰC PHẢN XẠ ĐỂ CHỐNG MỆT MỎI

CHÚNG mệt mỏi triền
miên là bệnh của thời
đại này, thời đại mà mỗi

người phải chạy đua suốt 24
giờ với sự căng thẳng tinh
thần và lao lực. Nhiều y sĩ

nhan thấy bệnh nhân của họ than «mệt» mà không tìm thấy một nguyên do y học được. Với phản xạ liệu pháp, sự mệt mỏi có thể diễn đi nhanh chóng, dễ dàng mọi lúc, mọi nơi đối với mọi người. Ta hãy xem vài trường hợp điển hình :

● *Người nội trợ bận rộn :*

Giả sử bạn đã bận rộn suốt ngày lau chùi, quét dọn, chuẩn bị cho một bữa tiệc mời khách. Vào giờ phút quan trọng, bạn đột nhiên rã rời chân tay, không còn năng lực để trở thành một bà chủ lịch thiệp dễ thương nồi, lúc ấy hẳn bạn nghĩ « phải chi có thuốc gì làm mình khỏe lên, háng hái lên được nhỉ ». Thì đây, thứ thuốc ấy bạn có sẵn ngay dưới lòng bàn chân của bạn đấy.

● *Tuyến yên :*

Ngồi vào chiếc ghế gần nhất, cởi giày và cầm bàn chân vào tư thế. Day ấn vào ngón chân cái nhanh và sâu để có thể chạm đến vùng tuyến yên được. Sau đó chuyền qua vùng phản xạ tuyến giáp. Bạn sẽ có kết quả tốt ngay.

● *Tuyến thương thận :*

Sau đó chuyền đến giữa

lòng bàn chân và day ấn vùng thương thận. Đó là các tuyến đem lại năng lượng nhanh chóng lúc cần thiết. Chỉ trong 30 giây thôi, toàn thân bạn sẽ có cảm giác như được nạp điện.

● *Tuyến sinh dục :*

Đừng quên vùng tuyến sinh dục vì nó cũng đem lại cho ta ngọn lửa sống, ánh mắt rạng rỡ, vẻ hấp dẫn bề ngoài, day ấn vùng này 15 giây mỗi bên.

● *Lá lách :*

Còn một vùng quan trọng cuối cùng. Lá lách là nơi dự trữ máu. Day ấn ngay dưới ngón chân út bên trái trong vòng 30 giây. Tim bạn sẽ nhận được một lượng máu mới để hoạt động.

● *Tổng kết :*

Cuối cùng day ấn lại vùng tuyến yên thật sâu. Sau đó bắt đầu xoáy bàn chân nhanh vài lần bên trái rồi bên phải. Toàn bộ bài tập chỉ độ vài phút và bạn sẽ trở nên nhanh nhẹn, mắt hết cả vẻ mệt mỏi trước đó.

Các biện pháp trên đây nên thực hiện cho cả người chồng sau một ngày làm việc mệt nhọc như thế thì (theo tác giả) không một ông chồng nào lại quên về nhà sau một ngày làm việc đe chui đầu vào quán nhậu cả.

Và chặng đây cũng là một công dụng tốt của phản xạ liên pháp về mặt xã hội.

Một trường hợp mệt quá do đi chợ

Một lần tôi đi chợ với một bà bạn thân. Chúng tôi phải đi từ sáng sớm, lái xe hơn 100 cây số và biết là sẽ qua một ngày mệt mỏi.

Vào khoảng 1 giờ trưa, bạn tôi bắt đầu than nhức đầu, càng ngày càng mệt và chúng tôi phải tìm chỗ nghỉ. Tôi đề nghị xoa bóp nhưng bà ta tin rằng uống một viên thuốc thì khỏe ngay. Nhưng sau đó bà ta càng mệt hơn và xiu trên ghế một cửa hiệu. Tôi cởi giày cho bà bạn và day ấn theo phương thức nói trên. Khi đang làm thì một nhân viên cửa hàng đến xem và thốt lên « Hay thật, có lẽ tôi cũng phải đến cởi giày nhò bà day ấn hộ với ».

Sau 5 phút day ấn, bạn tôi tĩnh lại, khỏe ra, hết nhức đầu và có cảm giác « như có một luồng gió mới thổi vào ». Chúng tôi tiếp tục đi chợ, xem hòa nhạc, và lái 100 cây số về nhà và quên hẳn cái « đi vắng » mới hồi trưa này.

• ĐI DU LỊCH XA

Các phương pháp trên có thể áp dụng cho những

người cần đi xa một mình vì công việc hoặc du lịch với gia đình. Sau nhiều cây số đường, nếu bạn cảm thấy mệt mỏi thì phản xạ liệu pháp sẽ đem lại sinh lực để bạn an toàn trong quãng đường sắp tới hoặc có sự vui vẻ thoải mái thường thức các chương trình du lịch. Khi trẻ em trở nên bứt rứt, kích thích, đây là phương pháp tốt để thư giãn và an thần tốt cho chúng.

• Phản xạ liệu pháp cho những người cảm trại

Đây là một phương tiện cần thiết cho những người đã đi một đoạn đường dài, hoặc hành quân một ngày mệt mỏi, hoặc đạp xe đạp qua nhiều cây số.

Bạn hãy thay quần áo ấm ra, ăn uống nếu đã tới giờ. Sau đó cởi giày ra và bắt đầu bài tập. Tốt nhất là thực hiện nó như một phương tiện phòng mệt mỏi, sau đó là điều trị mệt mỏi. Nếu chân bạn hơi lạnh thì hãy xát mạnh bằng khăn khô trước khi xoa bóp. Ta cũng bắt đầu bằng ngón chân cái chuyền đến lòng bàn chân rồi vòng vào trong cổ chân, cuối cùng là ở chân ngón út.

• Cơn đau ngực trong lúc ngoài trời :

Ngày đầu tiên của một

mùa săn bắn và thè thao là một ngày mệt mỏi, dễ đưa đến các cơn đau ngực. Lý do là vì sau một thời gian nghỉ ngơi dài, quả tim chưa chuẩn bị tốt để tiếp nhận một lượng Adrenalin cao trong máu như vậy để có thể thỏa mãn nhu cầu gấp bội về máu và dưỡng khí cho tế bào. Khi tuyển thương thận làm việc mạnh mẽ như vậy tim chịu không nổi và gây ra cơn đau ngực.

Nếu bệnh nhân ở xa bác sĩ bạn hãy day ấn ngay vùng phản xạ dưới ngón chân út bên trái, sau đó xoa toàn thè ngón út, rồi tiến đến vùng phản xạ tuyển yên trong vài giây, trở lại vùng ngón chân út. Hãy thực hiện các động tác này khi cảm thấy khó chịu trong tim, hoặc là day ấn hoặc là dùng 1 que kích thích, hoặc đậm bàn chân lên mấy hòn sỏi đá cũng được.

Có thè là đau dẩy nhưng điều đó còn đỡ hơn là chịu một cơn đau thắt ngực khi không có một bác sĩ nào gần bạn cả.

● *Phản xạ liệu pháp điều trị vợp bê :*

Có lần tôi cùng một người bạn leo núi cả ngày để đi săn. Khi dừng lại, ngồi bắt động để rinh mồi, đúng lúc có một con nai mò đến thì bạn tôi lén cơn vợp bê. Tôi liền xoa bóp mạnh vào đầu gối của người bạn, và anh ta dịu cơn ngay sau vài phút.

Nếu không, có lẽ chúng tôi đã phải mất một chút mồi không rồi.

● *Say nắng :*

Các động tác day ấn nói trên còn được dùng để điều trị say nắng. Ta cũng lăn lượt kích thích vùng phản xạ của các tuyến nội tiết.

21

PHẢN XẠ LIỆU PHÁP TRONG VIỆC TĂNG LỰC

CÁC phản trên đây đã nói nhiều về thư giãn, và để vượt qua các bệnh tật mệt mỏi, phản sau đây sẽ nói về phản xạ liệu pháp giúp ta trong việc tăng

lực, tiếp thêm sức khỏe để làm việc trong cả ngày.

Làm sao để khởi đầu tốt một ngày.

Một thân chủ của tôi than

rằng bà rất khó mà dậy trong buổi sáng, coi như đó là một việc nỗ lực lớn. Bà ta nói « Tôi phải đi lòng vòng trong sân hơn một giờ mới có thể tỉnh táo và suy nghĩ được. Nỗi sáng, tôi phải làm rất nhiều việc. Khi vừa mở mắt ra tôi mong có một thứ thuốc nào đem lại sinh lực và sức khỏe để nhảy ngay ra khỏi giường và bắt tay vào việc ngay hơn là cứ lê bước như vậy hoặc phải uống cà phê để kích thích.

Bà ta đã thực hiện các động tác nói ở chương trước, kèm với động tác kéo và đẩy, chỉ tốn vài phút buổi sáng mà bà ta đã được toại nguyện, không còn ngồi rề rề uống cà phê như trước nữa.

Cơ thè con người chữa đầy năng lượng như một quả min, có điều ta phải kích thích cho nó làm việc. Mọi vật trong thiên nhiên đều tuân theo những vận động tuần hoàn và dao động, từ một điện tử bé nhỏ cho đến một thiên thể lớn. Đó là một yếu tố để kích thích năng lượng dự trữ trong cơ thè. Thiên nhiên tạo cơ hội chuyền động theo nhịp đầm phát năng lượng. Vậy ta hãy day ấn vùng phản xạ

bàn chân theo đúng nhịp tuần hoàn mà thiên nhiên đã dành cho (từ tuyển yên, tuyển giáp, đến tuyển thượng thận, sinh dục). Chính sự hoạt động tuần hoàn, nhịp nhàng đó của các tuyển sẽ làm cơ thè hoạt động hài hòa, vững chãi. Vậy mà đa số lại không biết điều này mà cứ đeo mặt thang bằng trong hoạt động các tuyển, và các bạn vẫn cứ còn nghe họ than : « Sao tôi mệt, tôi đau ».

Chính những người này không tìm ra được chỗ trị bệnh và thuốc chữa bệnh (ngoài thuốc bắc) chỉ vì có một vài tuyển hoạt động lạc điệu hoặc im tiếng, điều đó làm dàn đại hợp táu của cơ thè bị ảnh hưởng. Phản xạ liệu pháp đơn giản là chỉ có việc đem lại sự hoạt động hài hòa hơn giữa các cơ quan đó mà thôi. Do đó ta phải xoa bóp đúng trình tự và không bỏ sót bất cứ một điểm nào trên cả hai bàn chân cả. Dĩ nhiên trong đó vùng tuyển yên vẫn là vùng chủ đạo của cơ thè. Ngoài ra khi toàn bộ tế bào cơ thè được tiếp máu và hoạt động cơ thè sẽ thải được nhiều chất độc, chất bã và do đó, sớm thay đổi dần các chất, đưa đến hậu quả là cơ thè được đổi mới thường xuyên.

PHẢN XẠ LIỆU PHÁP GIÚP CHO TÂM THẦN

NHƯ đã nói trong các phần trước, cơ thể không phải đơn giản là 1 bộ máy để làm việc này hay việc khác, nhưng là một hệ thống thăng bằng và tề nhị, mà hiệu quả làm việc của nó có liên hệ trực tiếp với trạng thái tâm thần. Ngược lại, các tình trạng lo lắng, căng thẳng, phiền muộn... có thể ảnh hưởng lên nhiều cơ quan và gây bệnh thực thể.

NGUYÊN TẮC CỦA PHẢN XẠ LIỆU PHÁP VỀ TÂM THẦN

Nguyên tắc đầu tiên để có được bình yên trong tâm hồn là thư giãn, nhưng ta không thể thư giãn khi cơ thể trong một tình trạng lo âu đồi hỏi, hoặc đang nồng cháy yêu đương, hoặc đang trong trạng cơn rối loạn tâm trí. Đồi với đa số y sĩ trong trường hợp này là cho bệnh nhân uống thuốc thay vì tấn công ngay vào các nguyên nhân nói trên. Nhưng ta đã biết là không có một thứ thần dược nào làm an thần hoàn toàn được, nếu có chỉ là tạm thời. Mỗi trường quanh ta

có muôn mặt phải đối phó, chống cự hoặc tránh né. Có người tìm đến rượu, thuốc lá, có người xem hát, cờ bạc. Có người tìm phương tiện sinh dục, chiến tranh, tôn giáo và có cả người tự vận nữa. Như thế vẫn để của con người vẫn chưa được giải quyết thỏa đáng.

Ở thời đại bấm nút này, ta hãy tìm đến thiên nhiên cùng với bấm nút nhưng bấm cái nút ngay trong lòng bàn chân của bạn đấy, nó vừa săn sóc sức khỏe, vừa săn sóc tinh thần cho bạn nữa.

Đè đem lại sức khỏe tâm thần tốt, ta cũng kích thích vùng phản xạ của các tuyến nội tiết, nhưng chủ yếu vẫn là vùng tuyến yên, tuyến chủ đạo của cơ thể vì nó làm hài hòa hoạt động của các tuyến khác. Nếu bạn là một ông chồng, sau буди đi làm về trong một tâm trạng mệt mỏi hoặc căng thẳng. Lúc đó nên nhìn nét mặt của vợ và con bạn, bạn sẽ biết ảnh hưởng của bạn như thế nào. Thường thì để giải khuây bạn đi làm một chầu cà phê hoặc một chầu

bia phải không ? Tôi thành thực khuyên bạn nên thay bằng một «chầu phản xạ học» ít thôi, chỉ hai lần một tuần, và đỡ tốn kém nữa. Lúc đó vùng phản xạ tuyển thương thận cần được chú ý nhiều hơn. Và hãy tin đi, chỉ sau vài lần thử, bạn sẽ thấy nhiều kết quả hơn bạn đã «lầm choi cho biết».

Một số trường hợp tâm thần

Qua nhiều năm điều trị, tôi có một số trường hợp điều trị các chứng tâm thần bằng phản xạ, có bệnh nhẹ, có bệnh nặng. Một học trò của tôi đã có dịp điều trị một số bệnh nhân được coi là nguy hiểm nữa, và nhiều người trong số đó đã điều cơn, có thể cho về nhà nữa.

Tôi nhớ lại một trường hợp mà gia đình bệnh nhân không chịu đưa đến bệnh viện mà mời tôi lại nhà. Khi đến, bà D. đang ở cửa, gương mặt đầy sợ hãi và kích động. Ông D. còn trẻ, là một giáo viên. Vài tháng trước ông ta tự nhiên bị căng thẳng, bứt rứt tăng dần, và nhà trường buộc phải yêu cầu ông thôi việc. Hiện thời ông ta vẫn có vẻ dữ tợn, và hành như không biết mình đang như thế nào. Bà ta sợ ông

đến nỗi phải cho các con về ngoại ô.

Thoạt đầu, bà ta không dám cho tôi vào vì ông ta đang cầm chiếc tông đồ điện để cắt tóc. Bộ đồ ngủ ông ta xé tan tành vứt dưới đất. Ông ta có vẻ dã thú và chuẩn bị chồm tới tôi ngay lúc đó. Tôi cảm thấy thương xót người đàn ông này hơn là sợ. Tôi nói nhẹ nhàng rằng tôi cần xoa bóp bàn chân cho ông ta dễ chịu, rằng xoa bóp như vậy sẽ làm ông thoải mái và dễ ngủ. Dần dần, tôi tiến đến gần giường của ông ta và cần thận cầm lấy bàn chân rồi bắt đầu chà sát nhẹ nhàng. Ông ta bắt đầu thư giãn ra.

Khi thấy đã tạo được tin tưởng. Tôi bắt đầu giải thích là cần phải chà mạnh hơn, và sẽ làm ông ta đau một chút. Ông ta có vẻ nghe ngóng tôi cần thận, nhưng ánh mắt còn hoang dại và nghi ngờ. Tôi bắt đầu day ấn các vùng phản xạ các tuyển nội tiết. Vùng tuyển yên và tuyển hung có vẻ đau nhất vì ông ta hơi nhíu chân lại. Tôi không nhớ chính xác vùng nào là bình, nhưng rõ ràng công việc có kết quả. Hình như một bàn chân nhạy cảm hơn bàn chân kia. Điều này có vẻ chung cho mọi bệnh nhân tâm thần.

Sau đó, trước khi ông ta ngủ, tôi bảo rằng hai ngày sau, tôi cần dạy ăn cho ông một lần nữa. Tôi cũng dạy ăn cho bà D. vì thực ra bà ta cũng ở trong trạng thái bão loạn tinh thần.

Hai ngày sau tôi trở lại thì ông ta đang nằm đắp chăn trên giường. Khi thấy tôi tiến lại ông ta chìa bàn chân ra ngay và lần này tôi làm gì ông ta cũng chịu để yên.

Đến lần thứ ba tôi ngạc nhiên khi gặp cả hai ông bà ở phòng khách. Người chồng đã trang phục chỉnh tề. Bà D. nói : « Ông ta vẫn chưa chịu nói chuyện, hoặc ăn uống với tôi, nhưng ông đã bắt đầu chú ý người chung quanh và bần thần. Đúng là nhở bà. Tôi nghĩ là bà sẽ đem lại cuộc sống cho anh D. ». Tôi cười và bảo rằng chính bà D. là người giúp cho ông ta nhiều nhất nếu bà chịu tập các phương pháp phản xạ liệu pháp. Ông D. tiến bộ dần và 6 tuần sau đã trở lại trường để dạy học. Chính hai ông bà sau này vẫn thường áp dụng phản xạ liệu pháp để duy trì cuộc sống tinh thần tốt đẹp.

● Một trường hợp

liệt não

Một cậu bé 14 tuổi bị viêm

não từ bé, hiện nay cậu ta co quắp chân tay, không thể chuyền động đâu, tôi chỉ được, trừ việc thốt ra vài âm thanh một cách khó khăn.

Trong lần đầu, cậu ta có vẻ căng thẳng và sợ hãi làm như sợ tôi chích do đã gặp nhiều y sĩ trước đó. Bà mẹ khuyên nhủ là cậu chỉ phải ngồi lên ghế mà thôi. Tôi cầm lấy bàn chân và giải thích cho bệnh nhân là phải chà sát bàn chân và có vài chỗ đau đầy, nhưng tôi phải làm và tôi rất thương cậu. Đến lúc đó tôi vẫn chưa biết là cậu ta còn bị mù nữa. Đường nhiên mẹ cậu bé và tôi đều biết là phản xạ liệu pháp không trị hết bệnh cho con bà được, và chưa biết nó sẽ giúp được nhiều ít ra sao. Vì cậu ta có vẻ bị kích thích nên mục đích chỉ là làm an thần và ngủ thôi. Lúc tôi xoa bóp cậu ta có vẻ nằm yên và thích nữa.

Bàn chân của cậu ta bị biến dạng và khó xác định vùng phản xạ. Đầu sao tôi cũng thử các phương pháp tôi ưu cho cậu trong đó có cả chuyền động dày và xoay. Sau đó cần dạy ăn cả trên hai bàn tay cong queo nữa.

Trong trường hợp đặc biệt này, chúng tôi đã phục hồi được chức năng nghe và

tăng cường khả năng tâm thần cho cậu.

Trí liệu đã đem lại sự phục hồi cho tế bào thần kinh. Con gái tôi cũng 14 tuổi đi học vừa về và cậu ta tỏ vẻ thích thú khi nghe tiếng lú lo của cháu. Tôi chưa bao giờ thấy một đứa bé rạng rõ như vậy. Sau đó tôi đưa nhiều trẻ khác tới thăm cậu ta. Đó là niềm hạnh phúc duy nhất của cậu bé.

● Một trường hợp trầm cảm :

Một hôm có một ông đến chỗ tôi và than chán dỗi quá mức đến nỗi nhiều lúc ông ta muốn kết liễu cuộc sống đi cho xong chuyện vì ông ta là một gánh nặng cho gia đình và bạn bè.

Thực ra ông ta chẳng phải là gánh nặng cho gia đình và có rất nhiều bạn. Ông ta làm việc nhiều, sắm sửa trong nhà một cách xa xỉ, có sức khỏe tốt và không có điều gì phiền muộn đặc biệt. Con người này có tất cả mọi điều mà người khác ao ước nhưng lại muốn kết liễu cuộc sống.

Khi bắt đầu day ấn ở ngón cái, ông ta nhảy nhồm lên vì đau đớn làm như tôi vừa châm kim vào ngón chân ông ta vậy. Tôi giải thích là đó

chỉ là ngón tay cái của tôi thôi, còn «cái kim» thì chính ở trong ngón chân của ông ta. Tôi giải thích tất cả nguyên nhân làm cho ông ta trầm cảm. Giải thích tuyển yến là tuyển chủ đạo trong cơ thể và phản xạ có được từ ngón chân cái sẽ làm tuyển này điều hòa hoạt động các tuyển khác trong cơ thể. Ông ta có vẻ chú ý về phương pháp này và bảo tôi cứ làm dù đau đớn đều cũng được.

Khi chuyển qua các vùng khác tôi thấy chúng cũng đau nhưng không như ngón cái. Tôi trở lại ngón này và day ấn thêm vài giây nữa. Cảm giác của hai bàn chân cũng không đồng đều như nhau.

Bệnh nhân có vẻ thư giãn. Khi về ông ta bảo là «Cuộc đời có vẻ đẹp hơn tôi tưởng. Khi nào tôi trở lại nữa?»

Ông ta mất sáu lần điều trị cả thảy và hoàn toàn mất ý đồ định tự vận trong suốt cuộc đời còn lại. Ông ta học hỏi phản xạ liệu pháp và đã dành nhiều thời gian để truyền bá cũng như điều trị cho người khác.

Và đó cũng là điều mong ước của tôi khi viết cuốn sách này. Chính bạn, cũng có thể đem lại cho mình hoặc người khác một sức khỏe

tự nhiên bằng cách tăng
lượng tuần hoàn qua các
vùng tuyển và cơ quan đề

làm cuộc đời tươi đẹp hơn,
trẻ trung hơn và hạnh phúc
hơn.

MỤC LỤC

Tựa	
Lời nói đầu	
1 — Mở đầu	7
2 — Các vùng phản xạ của cơ thè trên bàn chân.	
3 — Day ấn vùng phản xạ đầu cổ.	16
4 — Day ấn vùng phản xạ của cột sống.	19
5 — Day ấn vùng phản xạ của tuyến giáp.	21
6 — Day ấn vùng phản xạ phổi và phế quản.	22
7 — Day ấn vùng phản xạ của bao tử.	23
8 — Day ấn vùng phản xạ tuyến thương thận và thận.	25
9 — Day ấn vùng phản xạ của tụy tạng và lá lách.	26
10 — Day ấn vùng phản xạ của gan — mật.	27
11 — Day ấn vùng phản xạ của tim.	31
12 — Day ấn vùng phản xạ của ruột dứ và Van hối manh tràng.	32
13 — Vùng phản xạ của ruột non, ruột già.	34
14 — Vùng phản xạ của bụng đái.	36
15 — Vùng phản xạ tuyến sinh dục và cơ quan sinh dục.	38
16 — Trị liệu phản xạ đối với bệnh trĩ.	40
17 — Vùng phản xạ thần kinh hông.	42
18 — Phản xạ liệu pháp trong việc trẻ hóa.	45
19 — Phản xạ học trong việc giúp tất cả các tuyến khỏe mạnh.	48
20 — Sử dụng trường lực phản xạ để chống mệt mỏi.	54
21 — Phản xạ liệu pháp trong việc tăng lực.	57
22 — Phản xạ liệu pháp giúp cho tâm thần.	59

Chủ trách nhiệm xuất bản : Phạm Văn Lý – Bìa : Đoàn Mẫn
Giấy phép xuất bản số 10/QĐ-XB – In tại Nhà in Trần Phú
Số lượng 10.000 c. Nộp lưu chiểu tháng 4 năm 1988.